

Ady Endre

Új versek

*Mercator
Stúdió*

Felelős kiadó a Mercator Stúdió vezetője

Műszaki szerkesztés, tipográfia: Dr. Pétery Kristóf

ISBN 978-963-607-597-2

Mercator Stúdió, 2009

Mercator Stúdió Elektronikus Könyvkiadó

2000 Szentendre, Harkály u. 17.

www.akonyv.hu

Tel/Fax: 06-26-301-549

Mobil: 06-30-305-9489

e-mail: peteryk@axelero.hu

Ady Endre

Új versek

(1906)

TARTALOM

ÚJ VERSEK – 1906	5	LELKEK A PÁNYVÁN	23
GÓG ÉS MAGÓG FIA VAGYOK		KORÁN JÖTTEM IDE	24
ÉN...	6	A KRISZTUSOK MÁRTÍRJA	24
LÉDA ASSZONY ZSOLTÁRAI7		A LELKEK TEMETŐJE	25
A MI GYERMEKÜNK	7	IHAR A TÖLGYEK KÖZT	25
A VÁR FEHÉR ASSZONYA	7	ELÚZOTT A FÖLDEM	26
MERT ENGEM SZERETSZ	8	TALÁLKOZÁS GINA	
A KÖNNYEK ASSZONYA	8	KÖLTŐJÉVEL	28
FÉLIG CSÓKOLT CSÓK	9		
HUNYHAT A MÁGLYA	10		
HIÁBA KÍSÉRTSZ			
HÓFEHÉREN	10		
VAD SZIRTETŐN ÁLLUNK	10		
TÜZES SEB VAGYOK	11		
A FEHÉR CSÖND	11		
A MÁSIK KETTŐ	12		
EGY ÓCSKA KONFLISBAN	12		
LÉDA A HAJÓN	13		
IMA BAÁL ISTENHEZ	13		
A TÓ NEVETETT	14		
MEG AKARLAK TARTANI	16		
CSAK JÖNNE MÁS	16		
A LÉDA SZÍVE	17		
LÉDA PÁRISBA KÉSZÜL	18		
AZ UTOLSÓ MOSOLY	18		
VÉN FAUN ÜZENETE	19		
VÁRNAK REÁNK DÉLEN	19		
HÉJA-NÁSZ AZ AVARON	20		
A HORTOBÁGY POÉTÁJA	20		
EL A FALUBÓL	21		
BÚCSÚ SIKER-ASSZONYTÓL	21		
	21		
ÉNEK A PORBAN	22		
A TISZA-PARTON	22		
KÖLTÖZÉS ÁTOK-VÁROSBÓL	23		

ÚJ VERSEK – 1906

E versek mind-mind a Léda asszonyéi, aki kedvelte és akarta őket.

*Én el szoktam pusztítani a verseimet fogyó életem növény
lázában, mély viharzásokon és poklok tüzében.*

Ennek a néhány versnek megkegyelmeztem.

Engedtem őket életre jönni, s átnyújtom őket Léda asszonynak.

GÓG ÉS MAGÓG FIA VAGYOK ÉN...

Góg és Magóg fia vagyok én,
Hiába döngetek kaput, falat
S mégis megkérdem tőletek:
Szabad-e sírni a Kárpátok alatt?

Verecke híres útján jöttem én,
Fülembe még ősmagyar dal rivall,
Szabad-e Dévénynél betörnöm
Új időknék új dalaival?

Fülembe forró ólmot öntsetek
Legyek az új, az énekes Vazul,
Ne halljam az élet új dalait,
Tiporjatok reám durván, gazul.

De addig sírva, kínban, mit se várva
Mégiscsak száll új szárnyakon a dal
S ha elátkozza százszor Pusztaszer,
Mégis győztes, mégis új és magyar.

LÉDA ASSZONY ZSOLTÁRAI

A MI GYERMEKÜNK

Bús szerelmünkből nem fakad
Szomorú lényünknek a mása,
Másokra száll a gyermekünk,
Ki lesz a vígak Messiása,
Ki majd miértünk is örül.

Ha jönnek az új istenek,
Ha jönnek a nem sejtett órák,
Valamikor, valamikor
Kipattannak a tubarózsák
S elcsattan hosszú csoda-csók.

Mások lesznek és mink leszünk:
Egy napvirág-szemű menyasszony
S egy napsugár-lelkű legény.
A tubarózsa illatozzon
S áldott legyen a mámoruk.

S áldott legyen, ki: te meg én,
Ki az övék, kiért mi sírtunk,
Kit forró lázunk eldobott,
Öleltetők, kit sohse bírtunk,
Ki másoké: a gyermekünk.

Kit napvirág és napsugár
Új ígére, új dalra termett,
Áldott legyen, ki eljövend,
Az idegen, nagyálmú Gyermekek,
Kit küldtek régi bánatok.

A VÁR FEHÉR ASSZONYA

A lelke ódon, babonás vár,
Mohos, gögös és elhagyott.
(A két szemem, ugye, milyen nagy?
És nem ragyog és nem ragyog.)

Konganak az elhagyott termék,
A bús falakról rámered
Két nagy, sötét ablak a völgyre.
(Ugye, milyen fáradt szemek?)

Örökös itt a lélekjárás,
A kripta-illat és a köd.
Árnyak suhognak a sötétben
S elátkozott had nyöszörög.

(Csak néha, titkos éji órán
Gyúlnak ki e bús, nagy szemek.)
A fehér asszony jár a várban
S az ablakokon kinevet.

MERT ENGEM SZERETSZ

Áldott csodáknak
Tükre a szemed,
Mert engem nézett.
Te vagy a bölcse,
Mesterasszonya
Az ölelésnek.
Áldott ezerszer
Az asszonyságod,
Mert engem nézett,
Mert engem látott.
S mert nagyon szeretsz:
Nagyon szeretlek
S mert engem szeretsz:
Te vagy az Asszony,
Te vagy a legszebb.

A KÖNNYEK ASSZONYA

Bús arcát érzem szívemen
A könnyek asszonyának,
Rózsás, remegő ujjai
Most a szívembe vájnak.
Érzem az illatát is ám
A rózsás, gyilkos ujjnak

S véres szívemre szomorún
A könnyek hullnak, hullnak.

Az ajka itt mar édesen,
A haja ide lebben,
Az egész asszony itt pusztít,
Itt, itt: az én szívemben.
Bosszút itt áll az életért,
Aknát itt ás a multnak.
Véres szívemre szomorún
A könnyek hullnak, hullnak.

Nagy az én bűnöm. Vesszen is,
Kire a végzet mérte,
Hogy a könnyek szfinksz-asszonyát
Megérezze, megértse.
Maradjon szent talánynak Ő,
Maradjon mindig újnak.
Véres szívemre szomorún
A könnyek hullnak, hullnak.

FÉLIG CSÓKOLT CSÓK

Egy félig csókolt csóknak a tüze
Lángol elébünk.
Hideg az este. Néha szaladunk,
Sírva szaladunk
S oda nem érünk.

Hányszor megállunk. Összeborulunk.
Égünk és fázunk.
Ellöpsz magadtól: ajkam csupa vér,
Ajkad csupa vér.
Ma sem lesz nászunk.

Bevégzett csókkal lennének szívesen
Mebékült holtak,
De kell az a csók, de hí az a tűz
S mondjuk szomorún:
Holnap. Majd holnap.

HUNYHAT A MÁGLYA

Hunyhat a máglya
Ezek a szomorú, vén szemek
Nem néznek soha másra.

Léda, elűzhetsz:
E vén, hú kutya-szemektől
Sohasem menekülhetsz.

Szerelmi máglya
Fölgyújtja tán újra a véred:
Hiába, mindhiába.

Jönnek a rémek:
Ezek a szomorú, vén szemek
El nem engednek. Néznek.

HIÁBA KÍSÉRTSZ HÓFEHÉREN

Én beszennyezek. Én beszennyezek
A leghavasabb, legszebb éjen:
Hiába kísértsz hófehéren.

Színem elé parancsolom majd
Fehér köntösös szűzi árnyad,
Saját lelkemből fölcibállak.

Hiába libeg félve, fázva:
Telefröccsentem tintalével,
Vérrel, gennyel, könnyel, epével.

Hiába reszket, hiába reszket:
Befoltozom gyanuval, váddal,
Bepaskolom mérges csalánnal.

S míg libeg búsan, szerelemben,
Én kikacagom kósza árnyad,
Felé fúvok: menj, elbocsátlak.

VAD SZIRTETŐN ÁLLUNK

Vad szirttetőn mi ketten
Állunk árván, meredten,

Állunk összetapadtan,
Nincs jajunk, könnyünk, szavunk:
Egy ingás és zuhanunk.

Véres hús-kapcsok óvnak,
Amíg összefonódnak:
Kékes, reszkető ajkunk.
Míg csókolsz, nincsen szavunk,
Ha megszólalsz zuhanunk.

TÜZES SEB VAGYOK

Tüzes, sajtó seb vagyok, égek,
Kínoz a fény és kínoz a harmat,
Téged akarlak, eljöttem érted,
Több kínra vágyom: téged akarlak.

Lángod lobogjon izzva, fehéren,
Fájnak a csókok, fájnak a vágjak,
Te vagy a kínom, gyehennám nékem,
Nagyon kívánlak, nagyon kívánlak.

Vágy szagatott föl, csók vérezett meg,
Seb vagyok, tüzes, új kínra éhes,
Adj kínt nekem, a megéhezettnek:
Seb vagyok, csókolj, égess ki, égess.

A FEHÉR CSÖND

Karollak, vonlak s mégsem érlek el,
Itt a fehér csönd, a fehér lepel.
Nem volt ilyen nagy csönd még soha tán,
Sikolts belé, mert mindjárt elveszünk,
Állunk és várunk, csüggedt a kezünk
A csókok és könnyek alkonyatán.
Sikoltva, marva bukjék rám fejed
S én tépem durván bársony-testedet.
Nagyon is síma, illatos hajad,
Zilálva, tépve verje arcomat.
Fehér nyakad most nagyon is fehér,
Vas-ujjaim közt fesse kékre vér.
Ragadjon gyilkot fehér, kis kezed:

Megállt az élet, nincsen több sora,
Nincs kínja, csókja, könnye, mámora,
Jaj, mindjárt minden, minden elveszett.
Fehér ördög-lepel hullott miránk,
Fehér és csöndes lesz már a világ,
Átkozlak, téplek, marlak szilajon,
Átkozz, tépj, marj és sikolts, akarom.
Megöl a csend, ez a fehér lepel:
Úzz el magadtól, vagy én úzlek el.

A MÁSIK KETTŐ

Csókoljuk egymást, együtt pihenünk,
Áltatjuk egymást, hogy egymásra vártunk,
Halvány az ajkunk, könnyes a szemünk,
Sápadt a lángunk.

Piros kertek közt futott az utunk,
Piros, bolond tűz lángolt sziveinkben,
Egymás szemébe nézni nem tudunk,
Itt sápadt minden.

Csókoljuk egymást biztatón, vadul,
Nappalba sír be minden csókos estünk,
Hiába minden, csók ha csókra hull,
Hideg a testünk.

S piros kertekből, úgy tetszik nekünk,
Közél egy leány és egy ifju ember
S mi, ím, egyszerre forrón ölelünk,
Nagy szerelemmel.

EGY ÓCSKA KONFLISBAN

Királyném, kigyultak a lángok,
Aranyos hintónk, íme, száll,
Ma a nép közé vegyülünk el,
Te a királyné s én a király.
Lásd, ez a fényes kocsitenger
A villámfényes fák alatt
Miérettünk hullámzik, fénylik,
Hogy téged s engem lássanak.

Királyném, bocsásd le a fátylad:
Ma este kegyosztók leszünk.
(Döcög, döcög az ócska konflis
És mi sápadtan reszketünk.)

Királyném, megölnek a vágyak.
Sohse vágyott, mint te meg én,
Földi pár úgy az élet-csúcsra
És sohse volt még íly szegény.
Vágy, élet és sugár a lelkünk
És utunk mégis koldus-út,
Jogunk van minden fényességhez,
Amit az élet adni tud.
Király vagyok és te királyné,
Hát trónunk sohse lesz nekünk?
(Döcög, döcög az ócska konflis
És mi sápadtan reszketünk.)

LÉDA A HAJÓN

Hurráh, jön az Öröm hajója
És hozza Lédát már felém.
Virágos, pompás szőnyegén,
Én asszonyom, már látlak, látlak:
Hajadban a vérvörös rózsa.
Ugye kívánsz? Én is kívánlak.
Hurráh, mi rég nem láttuk egymást.

Óh, jaj, szédülök itt a parton,
Óh, jaj, most mindjárt itt leszel,
Kérdezlek majd és kérdezel
És összecsap két szomju-lélek
És fejemet kebledre hajtom.
Jaj, ne. Ne jöjj. Reszketek, félek.
Óh, jaj, mi rég nem láttuk egymást.

IMA BAÁL ISTENHEZ

Óh, Baál, Nagyúr, ez az irgalom-óra,
Mi itt a gályán most hozzád kiáltunk,
Nézz hát reánk, reánk, két kárhozóra.

Nem énreám. Hisz én mi vagyok? Féreg.
Pártútó isten, összetépett lélek,
Elesett titán. De itt van a párom:
Kegyetlen, nagy Baál, jószágodat várom.
Bús asszony-ember, de lelke Nap üszke,
Szomorú szemű, de nagyszomjú, büszke,
Didó királynő, csókolva is vádló,
Hajh, beteg csókú, de mindenre váró,
Bíborra termett, egyetlenegy néember.
Óh, Baál, állj mellénk lelked kegyelmével.
Minden-Pénzeknek trónján valahol
Fordítsd felénk fényes, kegyetlen arcod.
Én harcolnék. Megharcolnám a harcot,
Tudok alázva élni, lélek-áron,
De nézz reá: királynő az én párom,
Selyemvánkost áztathat csak a könnye,
Selyemzászlót lengethet csak a gályánk.
Óh, öntsd reánk aranykönnyed folyását,
Óh, öntsd reánk, véres aranyak atyja,
Óh, nézz reánk, a két legkoldusabbra.
Ha ide néznél, vad aranyszived
Összeszorulna. Könnyed eredne
S úszó, sötét gályánk szőnyegére
Óh, hullna az arany, hullna egyre.

A TÓ NEVETETT

Alkonyban szálltunk
Együtt a tavon,
Idegen ölü,
Ringató ölü,
Félelmes ölü,
Mélyvizű tavon.
Régi kínoknak
Bús köntösében
Úsztunk a tavon
S az éjre vártunk.

Öreg hajósunk
Karja reszketett,
Havas ormokról

Zúgtak a szelek,
A tó harsogott,
Hívott, kiabált,
Zúgott, jajgatott,
A tó nevetett.
Szálltunk, hajóztunk.
(A kínjainkat
- Súgtam csendesen -
Oldjuk végre fel.
Szent sír ez a tó,
Szerelmes karú,
Titkot őriző.
Ez ölelni tud,
Örökre ölel
És áldva ringat.
Nem tudja senki,
Ha ő átkarol,
Zuhanjunk, gyere.)
Ő néz, néz reám
És búsan tekint
És vágyón tekint
A partok fele.
Szállunk, rohanunk:
Óh, menni, menni,
Óh, élni tovább,
Bús kínok alatt
Járni, szenvedni,
De lenni, lenni.
A tó nevetett
Utánunk vadul,
A mélyvizű tó,
Idegen ölü,
Szerelmes ölü,
Áldott karú tó.
A tó nevetett
S bármerre megyünk
Azóta mindig:
Minden alkonyon
Halljuk nevetni.

MEG AKARLAK TARTANI

Őrjít ez a csókos valóság,
Ez a nagy beteljesülés,
Ez a megadás, ez a jószág.

Öledbe hullva, sírva, vágyva
Könyörgök hozzád, asszonyom:
Űzz, kergess ki az éjszakába.

Mikor legtüzesebb az ajkam,
Akkor fagyjon meg a tied,
Taposs és rúgj kacagva rajtam.

Hóhérok az eleven vágyak,
Átok a legszebb jelen is:
Elhagylak, mert nagyon kívánlak.

Testedet, a kéjekre gyultat,
Hadd lássam mindig hódítón,
Illatos vánkosán a multnak.

Meg akarlak tartani téged,
Ezért választom örödü
A megszépítő messzeséget.

Maradjon meg az én nagy álmom
Egy asszonyról, aki szeret
S akire én örökre vágyom.

CSAK JÖNNE MÁS

Hódolni kergettem elébed
A vágyak éhes csapatát,
Nomád, vad, büszke csapatát
A vérnek.

Irigyellek, szánlak, utállak,
Szerencsés koldusasszonya,
Királyi koldusasszonya
A Vágynak.

Csak tudnék én mást úgy kívánni,
Mint téged. Óh, csak jönne más.

Egy más asszony. Valaki. Más.
Akárki.

A LÉDA SZÍVE

Boszorkák dobáltak meg
A bús csodáknak ligetében.
Én nem féltem. Én sohse féltem.
De a szeretőm elszaladt.
Szép szeretőm: az ifjú Mosoly.

*

Sírtak s nevettek a boszorkák.
Köd volt és a gyászos, vak éjben,
A bús csodáknak ligetében
Zuhogva hulltak a szivek
S én elfödtem az arcomat.
Sziveket dobtak a boszorkák.
Én nem féltem. Én sohse féltem.
A bús csodáknak ligetében
Állottam búsán, egyedül.
A ködből hulltak a szivek,
Csúnya, kicsiny, kemény szivek.

*

Egyszerre szétszálltak a boszorkák,
Könnyesen, csöndben és fehéren,
A bús csodáknak ligetében,
Egy asszony jött fényben felém
S én ráemeltem arcomat.

*

Szemembe nézett s szivéért nyúlt,
Az arcomon még most is érzem:
A bús csodáknak ligetében
Arcomhoz vágta a szívét,
Meleg, beteg, szegény szívét.

LÉDA PÁRISBA KÉSZÜL

Van valakim, aki Minden,
Aki elhagy, aki itthagy:
Páris, Páris, állj elébe,
Térítsd vissza, ha lehet.

Állj elébe s mondd meg néki,
Hogy én fiad vagyok, Páris,
Elűzötten, száműzötten,
Messze tőled. De fiad.

Mondd meg néki, hogy te küldted
Magad helyett bús fiadnak,
Kis szerelmét az életnek
Ne vegye még tőlem el.

Élni, élni, be jó volna,
Ámulni még. Páris, Páris,
Üzend meg a leányodnak:
Hogyha elmegy, meghalok.

AZ UTOLSÓ MOSOLY

Óh, nagyon csúnyán éltem,
Óh, nagyon csúnyán éltem:
Milyen szép halott leszek,
Milyen szép halott leszek.

Megszépül szatir-arcom,
Megszépül szatir-arcom:
Mosoly lesz az ajkamon,
Mosoly lesz az ajkamon.

Üveges, nagy szememben,
Üveges, nagy szememben
Valaki benneragyog,
Valaki benneragyog.

Mosolyos, hideg ajkam,
Mosolyos, hideg ajkam:
Köszöni a csókodat,
Köszöni a csókodat.

VÉN FAUN ÜZENETE

Bús maskarája a világnak,
Apolló, a faun-mezű:
Üzenek néked, Léda. Várlak.

Tavasz van itt a Duna-tájon
És én olykor vért köhögök,
Szép itt az élet, csupa álom.

Pán-kereső utamba most már
Mámor-gályák utasa, én,
Itt állok a zord Bizonyosnál.

A lelkem még ronggyá-szedettebb,
Testem röpítné könnyű szél
Hádesz felé. És, és: szeretlek.

Új dalokat nem hallasz tőlem,
Csókom sincs csókolnivaló,
De kellesz e tavasz-időben.

Hogy akkor majd reám hajoljál,
Fülembé csókold, mit te tudsz
»Csúf faunom, Apolló voltál.«

VÁRNAK REÁNK DÉLEN

Sikongnak a meleg szelek
Messze Délen, messze Délen,
Várnak reánk, várnak reánk
Valahol egy tengerszélen.

Ott hallgattuk valamikor
Lármáját nagy, kék vizeknek.
Nem hallunk mi, nem hallunk mi
Soha szebbet, soha szebbet.

Bárka áll a kék vizen most,
Útra indul talán már ma,
Ha lekésünk, ha lekésünk,
Sohse tér meg az a bárka.

Sikongnak a meleg szelek.
Kék tengernek kék vizében

Üresen úszik a hajónk
Messze Délen, messze Délen.

HÉJA-NÁSZ AZ AVARON

Útra kelünk. Megyünk az Őszbe,
Vijjogva, sírva, kergetőzve,
Két lankadt szárnyú héja-madár.

Új rablói vannak a Nyárnak,
Csattognak az új héja-szárnyak,
Dúlnak a csókos ütközetek.

Szállunk a Nyárból, üzve szállunk,
Valahol az Őszben megállunk,
Fölborzolt tollal, szerelmesen.

Ez az utolsó nászunk nekünk:
Egymás husába beletépünk
S lehullunk az őszi avaron.

A HORTOBÁGY POÉTÁJA

Kúnfajta, nagyszemű legény volt,
Kínzottja sok-sok méla vágynak,
Csordát őrzött és nekivágott
A híres magyar Hortobágyinak.

Alkonyatok és délibábok
Mefogták százszor is a lelkét,
De ha virág nőtt a szívében,
A csorda-népek lelegelték.

Ezerszer gondolt csodaszépet,
Gondolt halálra, borra, nőre,
Minden más táján a világnak
Szent dalnok lett volna belőle.

De ha a piszkos, gatyás, bamba
Társakra s a csordára nézett,
Eltemette rögtön a nótát:
Káromkodott vagy fütyörészett.

EL A FALUBÓL

A kis harang a régi,
Mely belezúg a csöndbe,
A szürkesség a régi,
Fölévirít a tavasz.

Minden, minden a régi,
De én hol élek, járok?
Nem voltam ilyen messze,
Nem voltam soha, soha.

Belehalok, ha mondják,
Hogy én itt szálltam útra,
Megtagadom a csókot,
Amely útra indított.

Én a bolondos zajnak,
Én a cifra városnak
Vagyok a kóbor lelke,
Ne gyalázz meg hát, falu.

Óh, kapj fel innen, Város,
Ragadj el innen, Város:
Kik messze kiröpültek,
Sohse térjenek haza.

BÚCSÚ SIKER-ASSZONYTÓL

Nem kellek. Jól van. Jöjjön, aki kell.
Lantot, hitet vígan szegre akasztok.
Kicsit pirulok. Én és a Siker?
Jöjjenek a tilinkós álparasztok,
Jöjjenek a nyafogó ifju-vének,
Jöjjenek a finom kultúrlegények.
Nem is tudom, hogy mi történt velem,
Hát sokat érne itt a győzelem?
S én száz arcban is kínáltam magam,
Vénleánykodtam. Pfuj. Már vége van.

Ügyes kellner-had famulusa tán?
Éhes szemben vörös, vadító posztó?
Legyek neves hős kis kenyércsatán?

Fussak kegyért én, született kegyosztó?
Eh, szebb dolog kopott kabátba szokni,
Úri dölyffel megállni, mosolyogni,
Míg tovább táncol kacsintva, híva
A Siker, ez a nagy hisztérika.
Nyomában cenkek. No, szép kis öröm.
Ezekkel együtt? Nem, nem. Köszönöm.

ÉNEK A PORBAN

Roggyant a lábam, süppedt a mellem,
Itt az ideje, össze kell esnem.
Lerogyok vígan, elnyúlok bátran,
Lalla, lalla,
Rokkantak halmán, nagy éjszakában.

Nagy rokkánásom kinek se fájjon,
Nem első hullás ezen a tájon:
Ki magyar tájon nagy sorsra vágyik,
Lalla, lalla,
Rokkanva ér el az éjszakáig.

Mocsaras rónán bércekre vágytam,
Egy kis halomig hozott a lábam.
Forró, szűz lelkünk rakjuk a sutra,
Lalla, lalla,
Be megjártad itt, óh, Zaratusztra.

Ám néha mégis szóljon az ének
Bús ég-vivásnak, átok-zenének,
Csalogatónak. Hadd jöjjön más is,
Lalla, lalla,
Rokkanjon más is, pusztuljon más is.

A TISZA-PARTON

Jöttem a Gangesz partjairól,
Hol álmodoztam déli verőn,
A szívem egy nagy harangvirág
S finom remegések: az erőm.

Gémes kút, malom alja, fokos,
Sivatag, lárma, durva kezek,
Vad csókok, bambák, álom-bakók.
A Tisza-parton mit keresek?

KÖLTÖZÉS ÁTOK-VÁROSBÓL

Nekropoliszban zene zendült
Egy süket, őszi napon.
Én már meghaltam akkor régen
S feküdtem vörös ravatalon.

Sírt az ajtóm. Csöndben belépett
Valaki és nevetett,
Valaki, kiért sokat sírtam
S akit halottan is szeretek.

Megsimogatta sárga arcom
És kacagott, kacagott:
»Fény-emberem, idekerültél?
Csúf Budapest a ravatalod?«

»Hát nem emlékszel már a fényre,
Mely déli sírokra száll?
Itt Budapesten csúf az élet
S ezerszer csúfabb a halál.«

»Gyere innen Átok-városból,
Gyere, halottam, velem,
Itt nem lehet szépet álmodni,
Itt nincsen könnyes, nagy szerelem.«

És kezeim puhán megfogta
És kacagott, kacagott
S azóta déli temetőbe
Készül egy szegény halott, halott.

LELKEK A PÁNYVÁN

Kipányválták a lelkemet,
Mert ficánkolt csikói tűzben,
Mert hiába korbácsoltam,
Hiába úztem, hiába úztem.

Ha láttok a magyar Mezőn
Véres, tajtékos, pányvás ménét:
Vágjátok el a kötelét,
Mert lélek az, bús magyar lélek.

KORÁN JÖTTEM IDE

Későn jött az az asszony,
Aki néz, akit áldok
És ez a Puszta megöl,
Hol hasztalan kiáltok.

Óh, ez a nagy sivatag,
Óh, ez a magyar Puszta,
Szárnyaimat már hányszor
Sározta, verte, húzta.

Ténfergek s már az sincsen,
Ami könnyre fakasszon:
Korán jöttem én ide
S későn jött az az asszony.

A KRISZTUSOK MÁRTÍRJA

Vad, nagyszerű rajongást oltott
Az Érnek partja énbélém,
Csupa pogányság volt a lelkem,
Gondtalan vágy és vak remény.
Forgott körültem zagyva módon
Lármával, vadul a világ
És én kerestem egyre-egyre
Valami nagy Harmóniát.

Paraszt Apollónak termettem,
Ki dalos, erős és pogány,
Ki szeretkezve és dalolva
Dől el az élet alkonyán.
Pogány erőttől, daltól, vágtyól
A lelkem immár nem buzog,
Megöltek az evangélisták,
Az életbölcsek, krisztusok.

A LELKEK TEMETŐJE

E föld a lelkek temetője,
Ciprusos, árva temetője,
Sok vér ömlött itt valaha
S maggyilkos méreg lett belőle.

Itt azok éltek, kik nem éltek,
A legkülömbek sohse éltek,
Itt meddő a nagy gerjedés
S százszor boldogok a vetéltek.

Ez a szomorú magyar róna,
Halálszagú, bús magyar róna,
Hány megölt lélek sikoltott
Bús átkot az egekig róla.

Óh, boldogok itt, kik nem éltek,
A legkülömbek sohse éltek,
Itt meddő a nagy gerjedés
S százszor boldogok a vetéltek.

IHAR A TÖLGYEK KÖZT

Száradjon ki az iharfa,
A büszke fa, a magyar fa,
Amely engem gyökerével
Bever, lehúz, ide láncol.

Leveleit elhullassa,
Virágait korán esse,
Sohse lássa, sohse lássa,
A szent Napot terebélyel.

Lombtalan lomb a mi lombunk,
Virágölő a virágunk,
Árnyéktalan az árnyékunk,
Miért legyünk erdő csúfja?

Álljunk az Égnek meredten,
Lombtalanul ő is, én is.
Tölgyek között, tölgyek között
Nyomorultul miért éljünk?

ELÚZÖTT A FÖLDEM

Az én földem aludni akar,
Itt most szent, néma árnyak ingnak.
Engem ideűztek a hegyek,
Ez az én földem. Itt ütök
Téli tábort az álmainnak.

Kék hegyek ködje omlik ide,
Hóharmatos a tarka avar,
Az én földem aludni akar:
Pedig én ide ünnepre jövök,
Fura lányokkal jövök ide:
Rózsa-lugas kell, nászágy kell nekünk,
Hahó, vén alvó, itt megpihenünk.
Meddő álmok e sápadt némberek,
Menyasszony mind, az egész sereg,
Elmúlt a nyár s ez mind nászágyra vár:
Ködharangok búgnak, zene szól,
Jön a vőlegény a hegyek alól.

Hideg ez a sík, fátyolos arcú.
Átgázolom a ködtakarót. Csönd.
Dobogok lábammal a földön,
Hiába költöm, hiába költöm:
Az én földem aludni akar.
Károgó varjak csapata száll,
De néma, de csöndes az avar.

»Megjöttem. Hallod? Én vagyok itthon,
Aki rég elment, az a fiad.«
Bomlik a fátyol, reszket a sóhaj,
A hullafoltos, vén Alvó riad.
»Honnan jössz?« »A városból jövök,
Hozzád jövök, már rég hazavágyom.«
»És mit akar itt e cifra sereg?«
»E cifra sereg? Hát látod te is?
Ez mind csak álom, néhány nyári álom.
Forrók, buják, meddők szegények,
Együtt bolyongtunk, velük élek,
Nem tudta megáldani sehogy
Szomjas méhüket a városi nyár,

Erődért jöttünk a nagy pillanathoz,
Ez a meddő sereg csodádra vár.«

A köd kavargott, rám ült, befedett,
Átokzsivaj zúgott az avaron:
»Legyetek meddők, így akarom.
Bomló, beteg vágy nászt itt nem terem,
Az én síkomon nyílt a szerelem.
Itt a Jövő az úr a csók felett,
Itt nyáron szeret, aki szeret.
Úzó vágynak itt nem üt csókos óra,
Pusztulj innen város beteg lakója,
Itt szűz világ van, álomnak szaka
S nem villámfényes nap az éjszaka,
Betelő a vágy, testes az álom,
Az élet mindig győz a halálon,
Itt álom és csók tiszta és egész,
Utánuk nem láz jó: szent pihenés.
Itt kínzó láz nem pusztít a sziven:
A sík ölel, terem és megpihen.
Az én sík-lelkem benned a lélek,
Neked nem kellett a sík-élet:
Szólít a város, várnak a hegyek,
Én idegennek ágyat nem vetek.
Bús álmaiddal vándorolj tovább,
Oda, hol egymás öldöső fele
A Csóknak és Termésnek istene,
Oda, hol célja, rendje nincs a csóknak
S becsük van a magtalan álmodóknak,
Hol betelő vágy nincs s örök a láz:
Itt nincs már csók, megérett a kalász.«

Kalásztalan, bús lelkem indult,
Elhalt a ködharangok hangja s a zene
S én szálltam az álom-lányok csapatával
A város fele.

A szárnyam súlyos, szörnyű nesztelen,
Nézem a várost és nincsen szemem,
Sírnék: nincs könnyem, szólnék: nincs szavam,
Csak szállok búsan, némán, magasan:
Elűzött a földem.

TALÁLKOZÁS GINA KÖLTŐJÉVEL

Hahó, éjszaka van,
Zúgó vadonban örület-éj,
Hahó, ez itt a vaáli erdő:
Magyar árvaság,
Montblank-sivárság,
Éji csoda és téli veszély.
Hahó, a lábam félve tapos:
Amott jön Gina és a költő
És fölzendül a vad Iharos.
Csont-teste vakít
A nagyszerű vénnek,
Ginát vidáman hozza kezén,
Hahó, Gina él.
Engedd a kezedről:
Ez az én asszonyom,
Az enyém.
És zúg az erdő, Gina remeg.
Léda. Kiáltok.
Léda. És néz reám
A csontváz-isten, lelkenek atyja,
Néz és nevet.
Fölém mered csont-karja
A homlokomig, simogatón, felém
És az erdőn kigyullad a fény.
Hahó, száll Léda, Gina fut
S a fák közt az örök egyedülség
Bús, magyar titka zúg.
Hahó, örület-éj.
Szent csont-lábakhoz
Vergődve esem
És zúg az erdő sorsot-hirdetőn,
Félelmesen.
S homlokomon simogat kezével
A Montblank-ember,
Én szent elődöm, nagy rokonom
S itt érzek
Egy szent kezet azóta mindig,
Egy csont-kezet
A homlokomon.